
проявів порушень ХП, але під впливом омега-3 ПНЖК спостерігались значно кращі результати по всім видам порушення ХП, особливо, що стосується емоціогенної ХП (на 79%) та обмежувальної ХП (на 47%) проти 26% та 25% у КГ відповідно. Наявність тривожно-депресивних порушень у різній мірі мала місце у 100% жінок на початку дослідження. Під впливом дієтологічних засобів та підвищення фізичної активності прояви тривоги знизились у ОГ на 1 бал (15%), а у КГ на 0,5 балів (7%). Прояви депресії знизились у ОГ удвічі (на 2,9 бали, або 52%), а у КГ лише на 1,3 бали (23%). За даними тест-опитувальника ДОТ в обох групах також спостерігалось значне покращення: в ОГ на 6,2 балів (52%), а в КГ на 4,3 бали (38%).

Отримані нами данні переконливо свідчать про широку розповсюдженість порушень ХП та тривожно-депресивних порушень у жінок в пременопаузі. Зміна способу життя, а саме дотримання раціонального харчування та збільшення фізичної активності, призводять не лише до покращення антропометричних параметрів, нормалізації маси тіла, зменшення проявів абдомінального ожиріння та загального вмісту жиру в організмі, але і до покращення психо-емоційного стану жінок та усунення існуючих порушень ХП. Цей ефект значно підсилюється при одночасному застосуванні омега-3 ПНЖК. Таким чином, дана ДД може бути рекомендована жінкам, що перебувають у пременопаузі для покращення якості життя та профілактики розвитку метаболічних та психо-емоційних порушень, зокрема порушень ХП.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУДИННОЇ ВІДПОВІДІ СИНОВІАЛЬНОЇ ТА КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ КОЛІННОГО СУГЛОБУ ЩУРІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ НЕСПЕЦИФІЧНОМУ АРТРИТІ ТА ПРИ ВВЕДЕННІ КРІОКОНСЕРВОВАНОЇ ПЛАЦЕНТИ

Пелипенко О. В.

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава)

Актуальність. Одна з сучасних гіпотез патогенезу остеоартриту безпосередньо стосується порушення кровообігу у суглобоутворюючих тканинах з подальшим розвитком дистрофічно-дегенеративних змін. Зважаючи на відсутність наявності судин у хрящовій тканині, особливо актуальною стає дослідження гемоциркуляторних процесів в субхондральній кістці та синовіальній оболонці в нормі та в умовах виникнення патологічного стану. *Мета дослідження.* Порівняльна оцінка стану мікроциркуляції субхондральної кістки та синовіальної

оболонки колінних суглобів щурів в нормі, в умовах експериментального артриту та після впливу препаратів кріоконсервованої плаценти.

Матеріал та методи. Експериментальне дослідження виконано на 115 білих щурах. З інтактною групою (10 тварин) порівнювались 3 контрольних групи по 35 тварин кожна, яким виконувалось: 1) моделювання каргінан-індукованого асептичного запалення колінного суглобу; 2) підшкірна імплантація фрагменту плаценти; 3) підшкірна імплантація фрагменту плаценти на фоні асептичного запалення колінного суглобу. Гістологічні препарати готували за загальними методиками з фарбуванням гематоксилін-еозином та за Ван Гізоном.

Результати. Наповнення судин кісткової і, особливо, синовіальної тканин характерно було для перших трьох діб експерименту в усіх групах дослідження. Реакція мікроциркуляторного руслу в групі, де моделювалось асептичне запалення, відрізнялась зміною вказаного стану стадією ішемізації тканин. В групі тварин, яким вводилась кріоконсервована плацента, навпаки тривалий час відмічалась наявність сладж – феномену, що свідчило про фізіологічність та зворотність процесу. Введення кріоконсервованої плаценти на фоні асептичного запалення нівелювало ішемічні явища, активізувало процеси ангіо- та остеогенезу.

Висновки. Мікроциркуляторна система синовіального та кісткового компонентів суглобу синхронізована при відповіді на вплив патологічних чинників. Синовіальна оболонка, як більш чутлива, раніше включається в метаболічні трансформації. Кісткова складова відрізняється відносною стабільністю – пізніше потерпає деструктивних змін та раніше реорганізується. Введення кріоконсервованої плаценти дозволяє значно зменшити негативний вплив запального процесу при експериментальному остеоартриті.

ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ТВЕРДИХ ТКАНИНАХ ЗУБА В РЕГІОНІ З ПІДВИЩЕНИМ РІВНЕМ ФТОРУ В ПИТНІЙ ВОДІ

Петрушанко В. М., Лобач Л. М., Ляшенко Л. І., Браїлко Н. М., Ткаченко І. М.

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава)

Проблема діагностики та лікування карієсу, його ускладнень, некаріозних уражень залишається актуальною в стоматології. Розробка та використання нових методик лікування уражень твердих тканин потребує глибоких знань структури тканин зубів, особливо в регіонах з різним вмістом мікроелементів в воді та продуктах харчування. В Полтавському регіоні високий вміст фтору в питній воді, і це приводить до виникнення флюорозу. Підвищена концентрація фтору викликає швидке акумулювання його в органах ротової порожнини,